

НАЦІОНАЛЬНЕ
АГЕНТСТВО
ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Освітня програма	56282 Професійна освіта
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	015 Професійна освіта

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

19.03.2024 р.

Справа № 0105/АС-24

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 01 "Педагогіка" у складі:

Шинкарук Оксана Анатоліївна – головуючий,
Андрощук Ірина Василівна,
Деркач Тетяна Михайлівна,
Литовченко Світлана Віталіївна,
Лобода Дмитро Олександрович,
Лопатенко Георгій Олегович,
Лук'янова Світлана Михайлівна,
Осадча Катерина Петрівна,

за участі запрошених осіб:

Цюняк Оксана Петрівна – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	56282
Назва ОП	Професійна освіта
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	015 Професійна освіта
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 8, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Цілі ОНП не повною мірою відповідають сфері спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями). Однак, оскільки стандарт доктора філософії за цією спеціальністю ще не є затвердженим, погоджуємося з наданою оцінкою ЕГ за цим критерієм. Рекомендуємо привести зміст ОНП по цьому критерію у відповідність до спеціальності. Крім того: 1) Необхідно вказати в ОНП освітню кваліфікацію: «Доктор філософії з професійної освіти». В документах СО та на сайті в ОНП 2023 р. вказано "Доктор філософії". 2) Потрібно виправити назву ОНП на стор. 5 (пункт «Офіційна назва ОНП» містить назву спеціальності замість назви ОНП). 3) Необхідно уточнити формулювання особливості програми, оскільки не може бути особливостю освітньо-наукової програми її сенс – «поєднання освітньої та наукової складової» у всіх видах діяльності здобувачів. ЗВО у СО перераховує нормативні вимоги щодо обсягу та співвідношення освітньої та наукової складових; програма ним повністю відповідає. В чому ж тоді особливість? 4) В обох ОНП (2023 та 2022 років розробки) не представлено історії розвитку освітньої програми, тому важко зрозуміти, звідки на програмі, як розроблена, затверджена та введена в дію з 01 вересня 2022 р. з'явилися аспіранти 2020-2021 р.н. (див. звіт СО, табл. «Інформація про контингент здобувачів ». У наданій відповіді ЗВО пояснює деталі розвитку програми. Все це повинна відображати хронологія змін ОНП.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Аналіз документів ускладнено тим, що в звіті СО наведено посилання, які не відкриваються (наприклад, <http://surl.li/mzbnmq>, <http://surl.li/mzbrl> та ін. Майже усі вони містять surl.li. 1) Не наведено підтвердження висловлення пропозицій аспірантів та стейкхолдерів <http://surl.li/mzzez> - посилання не працюють. 2) У СО зазначено, що побажання стейкхолдерів враховані, однак які саме зрозуміти важко. Рецензії, наведені на офіційній сторінці кафедри, не оформлені належним чином (в двох з трьох наведених не вказана дата підписання). Так, рецензія Мирослави Вовк не містить жодного побажання, не має дати, коли надана. Рецензія Тетяни Федірчик датована 22.06.2022, тобто стосується ОНП 2022 р., не містить доповнень або побажань. Рецензія Наталії Мачинської – не має дати, формулює рекомендацію «уточнити відповідність деяких програмних компетентностей і результатів навчання відповідним компонентам ОНП», згідно з якою неможливо відслідкувати зміни.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Не було можливості впевнитися в тому, що ЗВО було досліджено та враховано досвід функціонування аналогічних міжнародних програм. В СО наведено дані щодо участі аспірантів в міжнародних програмах, однак ніде немає опису та якихось матеріалів для підтвердження врахування. У наданій відповіді ЗВО наводить дані, які дозволяють вважати зауваження не критичним. Слід зазначити також, що звіт СО містить помилки. Наприклад, невірно писати «доктором габлітованих наук гуманістичних, професором Сілезького університету в Катовіце». Це помилка перекладу або нерозуміння, що означає термін "Habilitation" для визначення наукового ступеню.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти немає.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг ОНП та окремих ОК відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Проаналізовані документи підготовані на достатньо високому рівні. Усі проблеми, які були виявлені, пов'язані з неоднозначністю сьогоденної ситуації, а саме відсутністю затвердженого стандарту PhD, а також неузгодженістю між існуючими нормативними документами. Відзначимо, що у межах автономії ЗВО мав право взяти за основу Проект Стандарту вищої освіти за спеціальністю 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти від 18.02.2022 р. Суголосність предметної області, зазначеної в ОНП з предметною областю, що визначена в Стандарті вищої освіти для другого (магістерського) рівня вищої освіти) та Проекті Стандарту для доктора філософії за спеціальністю 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) детально проаналізована і обґрунтована ЗВО у відповіді на зауваження (документ Таблиця 1.pdf завантажений з відповідями на зауваження в систему Нац. агенства).

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

1) У формулюванні мети програми повинно бути відображено, для якої сфери готуються фахівці; у чинній ОНП не згадується сфера професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти, та підготовка відповідних педагогічних кадрів для неї. 2) Фахова передвища освіта згадується лише при формулюванні основного фокусу програми, який оминає професійну (професійно-технічну) освіту «...у сфері фахової передвищої, вищої, післядипломної освіти, дистанційної освіти, самоосвіти, освіти дорослих». 3) В пункті «Придатність до працевлаштування» заклади професійної (професійно-технічної) освіти відсутні: «Сферою працевлаштування є установи і заклади, підпорядковані МОН України: заклади вищої освіти різних форм власності, наукові установи, заклади післядипломної освіти, заклади фахової передвищої освіти, заклади середньої освіти тощо» (стор. 7-8 ОНП 2023 р. https://drive.google.com/file/d/1Qi8QV5tKb_xmSCqPHx_rA7oC8RpGZ8So/view). Відмітимо, що відповідно до Наказу МОН України № 1006 від 11.11.2022 «Деякі питання розміщення державного (регіонального) замовлення, поєднання спеціальностей (предметних спеціальностей), спеціалізацій та присвоєння професійних кваліфікацій педагогічних працівників закладами фахової передвищої, вищої освіти» випускники магістратури за спеціальністю 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) можуть мати професійну кваліфікацію «Викладач закладу професійної (професійно-технічної) освіти (із зазначенням спеціалізації), фахової передвищої, вищої освіти, професійна кваліфікація за додатковою спеціальністю (предметною спеціальністю) та/або спеціалізацією(ями). Викладач закладу професійної (професійно-технічної) (із зазначенням спеціалізації), фахової передвищої, вищої освіти, дослідник». Враховуючи цей наказ і те, що випускники магістратури вступають на третій (освітньо-науковий) рівень з цією професійною кваліфікацією, зауваження не носить критичний характер, а акцентуємо увагу на необхідність зазначення в придатності до працевлаштування – викладач закладу професійної (професійно-технічної) освіти. 4) На наше переконання потребують підсилення й акцентування уваги ЗК та ФК в аспекті професійної (професійно-технічної) освіти. Те ж стосується і ПРН. 5) У вимогах до дисертації не означено сферу спеціальності: «пропонує розв'язання актуального наукового завдання у сфері освіти або на межі кількох галузей...». Це зауваження акцентує увагу на коректному й більш чіткому формулюванні вимог до дисертації і не носить критичний характер. Заклад погодився, що потрібно чіткіше вказати.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

1) Дисципліни, що пропонуються для вільного вибору здобувачів здебільшого відповідають предметній області спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки, а не 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями). ОК недостатньо розкривають теоретико-методичні аспекти освітнього процесу у закладах професійної (професійно-технічної) освіти. 2) Силабуси оформлені по-різному, наприклад, силабуси ОК2, ОК3 не вказують, що дисципліни є обов'язковими. Використовують різні терміни (ОК 5 вказує «формат дисципліни» – нормативна, ОК6 «формат дисципліни» – очна, заочна, дистанційна, ОК7 - «статус дисципліни» – обов'язкова та ін.). 3) Вимога сучасного ринку праці щодо міждисциплінарних та інноваційних компетентностей реалізується шляхом вільного вибору аспірантами ВК, однак

вибір дисциплін здається дещо обмеженим пропозиціями лише випускової кафедри. Відмітимо, що на сайті кафедри початкової освіти розміщено каталог вибіркових дисциплін <https://kpo.pnu.edu.ua/2023-3/>, який містить посилання на силабуси 18 ОК на вибір здобувача. Тому зауваження не є критичним, пропозиція для вибору є і вона відповідає в загальному тематиці дисертаційних досліджень аспірантів.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Погоджуємося з висновками ЕГ щодо неузгодженості між собою складових науково-методичної документації забезпечення практики. Відмітимо, що зауваження ЕГ стосувалося лише назви практики (с. 9 звіту ЕГ), де зазначалося «ЕГ відзначає відмінність в назві практики в ОП (Науково-педагогічна практика) і в Програмі практики (Педагогічна практика)». Тому пояснення закладу враховується, тим більше, що в силабусі назву зазначено правильно https://drive.google.com/file/d/1MMgMDHc85QtgreHJaCy4Zrosss_uhcVo/view

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

Загалом відповідає вимогам. Недоліки не є суттєвими.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Не вказано на існування та відповідно не враховано при розробці ОНП професійного стандарту на групу професій «Викладач закладів вищої освіти». Заклад погодився із зауваженням. Враховуючи результати аналізу ОНП та звіту ЕГ, де на с.8 зазначено, що «Зміст ОНП відповідає вимогам професійного стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти», затвердженого наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі і розвитку сільського господарства України №610 від 23.03.2021 р. <http://surl.li/myrps>. Наприклад, ОК1, ОК2, ОК3, ОК4, ОК5, ОК6, ОК7, ОК8, ОК9, ОК11 забезпечують формування загальних компетентностей і ПРН, які визначені у професійному стандарті», вважаємо зауваження не критичним, а таким, що носить рекомендаційний характер.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Загалом відповідає вимогам. Недоліки не є суттєвими.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

ОНП не передбачає підготовку за дуальною формою освіти

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Потребує систематичного оновлення інформація на офіційному вебсайті ЗВО.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Програма вступного іспиту з «Педагогіки професійної освіти» майже не містить запитань, які б могли довести рівень знань здобувачів з методики професійної освіти, розуміння особливостей організації освітнього процесу у закладах професійної (професійно-технічної) освіти, висвітлення розуміння ними різниці між теоретичним та виробничим навчанням та ін. Програма фахових вступних випробувань для осіб, що здобули попередній рівень вищої освіти за іншими спеціальностями повинна передбачати перевірку набуття особою компетентностей та результатів навчання, що визначені стандартом вищої освіти зі спеціальності 015 Професійна освіта для другого (магістерського) рівня вищої освіти. Хочемо відмітити, що зауваження носить рекомендаційний характер, так як зміст програми вступних іспитів містить питання у сфері професійної освіти. Однак, на наше переконання вони потребують підсилення й акцентування уваги саме в аспекті професійної (професійно-технічної) освіти.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання

кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Загалом відповідає вимогам, недоліки не є суттєвими.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Загалом відповідає вимогам, недоліки не є суттєвими.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Загалом відповідає вимогам, недоліки не є суттєвими.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Загалом відповідає критерію, недоліки не є суттєвими.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Загалом відповідає критерію, недоліки не є суттєвими.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

1) Потребує оновлення література, яку вказують викладачі в силабусах та навчальних програмах, як основну: Наприклад, для дисципліни «Організація наукової діяльності» – жодної книжки новіше 2017 року, хоча з таблиці на сайті https://drive.google.com/file/d/1eMYFybjiD21i5GabW2UIM_DNFyAZ9N1N/view бачимо, що як мінімум три сучасних книги є в наявності у бібліотеці: (Вихрущ В.О., Козловський Ю.М. Методологія та методика наукового дослідження. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2020. 336 с.; Корягін М.В. Чік М.Ю. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. 2-ге вид. Київ: Алерта, 2019. 492 с.; Ладанюк А.П. Власенко Л.О. Кишенько В.Д. Методологія наукових досліджень. Київ: ЛіраК, 2020, 350 с.) Для дисципліна вільного вибору: Академічна доброчесність у науковій діяльності, Технології формування «SOFT SKILLS» у професійній освіті – в основній рекомендованій взагалі немає літератури за останні 5 років; Соціокультурні зміни в освіті осіб з особливими освітніми потребами - одна книжка з 22 рекомендованих 2021 р., Психологічна і педагогічна підтримка обдарованої молоді - одна 2020. Це обмежує можливості формування відповідних компетентностей сучасних фахівців. 2) Силабус курсу «Аксіопедагогіка» потребує вдосконалення. Опис курсу є складним для розуміння, речення містять неузгоджені між собою частини. Наприклад: «Предметом вивчення курсу «Аксіопедагогіка» відбувалося шляхом обговоренням різних підходів аспірантів даної проблеми, розглядання змісту, структури та особливостей ціннісно-сміслової сфери педагога як психофізіологічного та аксіологічного феномену у даній дисципліні». Аналогічно сформульовані мета та завдання курсу, які слабо пов'язані з заявленими компетентностями та ПРН, що це ОК забезпечує.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Слабке залучення аспірантів до участі в міжнародних заходах та програмах. Посилання на заходи, що наведені в СО, не надають інформацію про участь в них аспірантів. У вкладці «Міжнародна діяльність» кафедри відкривається документ, який містить опис шести подій, з яких за останні п'ять років лише три: <https://kppo.pnu.edu.ua/2022/05/30/%d1%83%do%ba%d1%80%do%bo%d1%97%do%bd%d1%81%d1%8c%do%ba%d1%96-%d1%82%do%bo-%do%bf%do%be%do%bb%d1%8c%d1%81%d1%8c%do%ba%d1%96-%do%bd%do%bo%d1%83%do%ba%do%be%do%b2%d1%86%d1%96-%do%be%do%b1%do%b3%do%be/> <https://kpo.pnu.edu.ua/2023/05/30/vidbuvsia-kruhlyj-stil-z-mizhnarodnoiu-uchastiu-molod-i-osvita-v-umovakh-vyklykiv-khkhhi-stolittia/>, Причому у двох з них згадуються студенти та магістранти педагогічного факультету, а також їх спеціальність - 013 Початкова освіта.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 **Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь**

Загалом погоджуємося з висновками ЕГ. В цілому відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.

5.2 **Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)**

Загалом відповідає вимогам. Недоліки не є суттєвими.

5.3 **Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми**

Загалом погоджуємося з висновками ЕГ. Недоліки не є суттєвими.

5.4 **У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності**

Загалом погоджуємося з висновками ЕГ. Недоліки не є суттєвими.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 **Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання**

Погоджуємося з висновками ЕГ – підготовку здобувачів третього (освітньо- наукового рівня) за ОНП здійснюють висококваліфіковані фахівці, доктори наук, професори, які повністю відповідають ліцензійним вимогам, активно публікують наукові праці, є учасниками, співвиконавцями, координаторами освітніх та наукових проектів.

6.2 **Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми**

Загалом відповідає вимогам. Недоліки не є суттєвими.

6.3 **Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу**

Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.

6.4 **Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців**

Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

Виявлений ряд недоліків в роботі сайту ЗВО та кафедри. Проектно-освітній центр «Агенти змін» <https://agentyzmin.pnu.edu.ua/category/soft-social/> Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника містить не актуальні дані, наприклад, онлайн-огляд актуальних грантових пропозицій від 17 вересня 2021 р. <https://agentyzmin.pnu.edu.ua/soft-social/%d0%be%d0%bd%d0%bb%d0%bo%d0%b9%d0%bd-%d0%be%d0%b3%d0%bb%d1%8f%d0%b4-%d0%bo%d0%ba%d1%82%d1%83%d0%bo%d0%bb%d1%8c%d0%bd%d0%b8%d1%85-%d0%b3%d1%80%d0%bo%d0%bd%d1%82%d0%be%d0%b2%d0%b8%d1%85-%d0%bf%d1%80/> Дані наведено для 2018, 2019 р.р, хоча соціальні проекти в умовах війни зовсім інші. кладається враження, що розділ не оновлювали з 2020 року. Наведено застарілі QR коди у путівнику аспіранта, на який ЗВО посилається в СО, як на дуже корисний. Оновлення його датовано 2021 р. <https://vad.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/156/2021/03/%D0%9F%D1%83%D1%82%D1%96%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D0%BA-%D0%B4%D0%BB%D1%8F-%D0%Bo%D1%81%D0%BF%D1%96%D1%80%D0%Bo%D0%BD%D1%82%D1%96%D0%B2-11.03.21.pdf> Чомусь викладено результати вступних випробувань в аспірантуру від 11, 12 та 13 липня 2022 р. Причому згідно зі списками, був лише один вступник на - 011 Освітні, педагогічні науки Досин Володимир Ігорович. Виникає запитання, чому не є прозорими результати вступу інших здобувачів, чому обрано саме 2022 р.? В документах зустрічаються помилки – замість оцінка, наприклад, вказано – спеціальність (табл. «Результати вступного іспиту зі спеціальності»)

<https://vad.pnu.edu.ua/%d1%80%d0%b5%d0%b7%d1%83%d0%bb%d1%8c%d1%82%d0%bo%d1%82%d0%b8-%d0%b2%d1%81%d1%82%d1%83%d0%bf%d0%bd%d0%b8%d1%85-%d0%b5%d0%ba%d0%b7%d0%b2%d0%bc%d0%b5%d0%bd%d1%96%d0%b2/> Також не оновлено з 2022 року сторінку «Платформа підвищення кваліфікації та саморозвитку для молодих науковців» <https://vad.pnu.edu.ua/%d0%bf%d0%bb%d0%bo%d1%82%d1%84%d0%be%d1%80%d0%bc%d0%bo-%d0%bf%d1%96%d0%b4%d0%b2%d0%b8%d1%89%d0%b5%d0%bd%d0%bd%d1%8f-%d0%ba%d0%b2%d0%bo%d0%bb%d1%96%d1%84%d1%96%d0%ba%d0%bo%d1%86%d1%96%d1%97-%d1%82/>

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Потребує вдосконалення система анкетування https://cqa.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/149/2023/11/profesijna-osvita-tretij-osvitnij-riven-10_30_2023-11_10_2023.pdf Матеріали, представлені на сайті, не дають можливості оцінити, як працює механізм отримання даних від стейкхолдерів. Опитувальники є закритими для доступу. В наявності лише один результат опитування здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, роботодавців, викладачів, адміністрації університету. Про строки опитування можна здогадатися лише подивившись назву файлу (profesijna-osvita-tretij-osvitnij-riven-10_30_2023-11_10_2023.pdf). Для отримання інформації з рисунків приходится декодувати кольори легенд груп опитаних. Ці кольори кожного разу змінюються, що ускладнює розуміння та порівняння. Не вказані одиниці вимірювання осі ОУ діаграм. Якщо припустити, що це кількість людей, яким тоді чином з'являються 4.75 та 4.4 особи? Якщо це %, наприклад, де тоді позначення одиниць осі на рисунках? Не наведено аналізу даних, в якості пропозицій після гістограм - побажання успіхів. Усе вищезгадане потребує вдосконалення усіх складових процедури роботи з інформацією - опитування, аналізування та формулювання рекомендацій для покращення ОНП.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

1) На сайті відсутні документи системи управління якістю закладу (політика в сфері якості та ін.). 2) Представлені документи системи якості не оформлені належним чином. Вони часто не містять дат (наприклад, декларації щодо дотримання академічної доброчесності здобувачів <file:///D:/Downloads/%D0%A8%D1%83%D1%80%D0%B8%D0%B3%D1%96%D0%BD%20%D0%9A%D0%B8%D1%80%D0%B8%D0%BB%D0%BE%20%D0%90%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%BE%D0%BB%D1%96%D0%B9%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%87.pdf>, рецензії стейкхолдерів <https://kpo.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/174/2023/10/retsenziia-vovk-m.p.pdf>). Тому, неможливо встановити актуальність документів, частоту їх оновлення тощо.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін

Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Сайт не є прозорим. Наприклад, неможливо було подивитися договори про співпрацю - доступ закритий <https://drive.google.com/drive/folders/1ftr1-qERn7wDQuD9wc4DCnE6TB7QM6sd?usp=sharing>. На момент здійснення експертизи ГЕР більшість сторінок, що містили у назві <http://surl.li/>, не були доступні, сайт не працював. Хост surl.li відхилив запит на з'єднання

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

Зміст ОНП не повною мірою відповідає науковим інтересам аспірантів, оскільки не забезпечує їхню повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності за спеціальністю.

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

Для аспірантки кафедри Мандро Лесі Олегівни 2020 р. вступу викликає запитання відповідність напряму дослідження наукового керівника Михайлишин Галини Йосипівни, доктора філософських наук, професора, професора кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи. Наведені в таблиці відповідності роботи керівника датовані пізніше року вступу аспіранта (пізніше 2021 р.) 1.Михайлишин Г., Мандро Л. Навички особистої ефективності як складова професійної компетентності соціального працівника. Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи: зб. наук. пр. / [редкол. Л.Б. Лук'янова (голова), Аніщенко О.В. (заступник голови) та ін.]; Ін-т пед. освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України. Київ, 2021. Вип. 1 (19). 184 с. 2.Михайлишин Г.Й., Кондур О.С. Професійні цінності сучасного педагога як основа забезпечення якості освіти колект. моногр. Інноваційні освітні технології в Новій українській школі [колективна монографія] / за ред. проф. Будник О. Б. Івано-Франківськ, 2021. 3.Kondur O., Mykhailyshyn H., Serman L. (2022) Soft Skills Formation of Future Athletes and Physical Education Teachers. Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University, 9 (1), 27-36.59. 4.Mykhailyshyn H., Kondur O., Sorokolita O., Dyakiv I., Kryzhanivska A. (2022) Integrated Technologies in the Educational Process of Professional Training. AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research. 2022. Vol. 12, Issue 2, Special Issue XXIX. P. 160–165.(Web of Science). 5.Мандро Л., & Михайлишин Г. Рівні сформованості «soft skills» майбутніх соціальних працівників. Collection of Scientific Papers «ЛОГОС», (July 21, 2023; Paris. У відповіді ЗВО детально пояснює відповідність наукової діяльності аспірантки напряму досліджень керівника, надає перелік публікацій, які були надруковані раніше вступу здобувача. Ці праці не ввійшли в інтервал п'ять років, який відображає СО. Зауваження не є критичним.

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до

тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1.1. При оновленні ОНП необхідно привести у відповідність до спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) усі складові програми, вказати кваліфікацію «Доктор філософії з професійної освіти», узгодити між собою мету та характеристики ОНП; уточнити в чому полягає унікальність ОНП в регіональному контексті; виправити помилки – гарант програми, робоча група, оновити ОНП до початку прийому в аспірантуру в 2024 р. 1.2. Доповнити актуальну ОНП хронологією змін – травень 2024р. 1.3. При оновленні ОНП гаранту та робочій групі врахувати професійний стандарт на групу професій «Викладач закладів вищої освіти». 1.4. Рекомендовано орієнтувати міжнародну діяльність на співпрацю із зарубіжними університетами, які мають аналогічні програми, для можливості оперативного врахування сучасних тенденцій сфери професійної освіти у європейському освітньому просторі. Протоколювати зміни, які здійснюються для поліпшення ОНП, відображати їх у матеріалах на сайті ЗВО – завідувач кафедри, гарант програми, постійно.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

2.1. Привести зміст ОК у відповідність до предметної області та сучасних тенденцій розвитку спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) – гарант, завідувач кафедри, викладачі ОК, до початку нового навчального року. 2.2. Рекомендовано відкоригувати зміст практики таким чином, щоби вона відповідала спеціальності 015 Професійна освіта, узгодити назви практики в різних документах – гарант, керівник практики, до початку нового навчального року. 2.3. Виправити співвідношення між аудиторним навантаженням та самостійною роботою студентів для ОК7 Методологія освітніх вимірювань - гарант, викладач, до початку нового навчального року. 2.4. З метою створення умов для особистісного розвитку здобувача освіти та запровадження міждисциплінарності в освітній процес рекомендовано розширити можливості щодо вільного вибору дисциплін. Передбачити ОК, які б відповідали науковим інтересам аспірантів та могли б забезпечити їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності за спеціальністю 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) – завідувач кафедри, гарант програми, викладачі, керівники аспірантів, до початку нового навчального року

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рекомендовано привести програму вступних випробувань у відповідність до вимог п. 20 «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)», а саме передбачити перевірку набуття особою компетентностей та результатів навчання, що визначені стандартом вищої освіти за спеціальністю 015 Професійна освіта для другого (магістерського) рівня вищої освіти – до початку вступної компанії, гарант, завідувач кафедри.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

4.1. Оновити зміст ОК та списки рекомендованої літератури на основі найновіших наукових досягнень і сучасних практик у галузі професійної освіти – до початку навчального року. 4.2. Узгодити між собою усі елементи навчально-методичної документації. Бажано дотримуватися в оформленні силабусів єдиного стилю. Оновити списки

рекомендованої літератури в силабусах та робочих програмах усіх ОК – гарант, викладачі, до початку нового навчального року. 4.3. Активізувати участь здобувачів у проєктній діяльності шляхом залучення до написання заявок спільно з науковими керівниками - завідувач кафедри, керівники аспірантів, впродовж року. 4.4. Сприяти реалізації академічної мобільності серед аспірантів ОНП. Організувати систематичне інформування здобувачів про можливості їх участі у програмах академічної мобільності, у конкурсах різного рівня та типу, а також проєктній діяльності – оновити усі існуючі для інформування електронні ресурси, призначити відповідального за оновлення – травень 2024 р., завідувач кафедри, гарант ОНП.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

5.1. Рекомендовано розробити опитувальник для здобувачів та викладачів щодо політики, стандартів і процедур дотримання академічної доброчесності та протидії її порушенням – відповідальний за моніторинг, до початку нового навчального року. 5.2. Систематично проводити опитування здобувачів, що стосуються процедурних аспектів проведення контрольних заходів, об'єктивності екзаменаторів тощо. На основі аналізу результатів формулювати напрями необхідних змін та, за необхідності, коригувальних дій – гарант, завідувач кафедри, мінімум раз на рік.

Критерій 6. Людські ресурси

6.1 Для постійного поліпшення якості освітнього процесу рекомендувати залучати до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців або для проведення майстер-класів та семінарів, або із встановленням трудових відносин – гарант, завідувач кафедри, постійно. 6.2. Сприяти міжнародним стажуванням НПП, участі у зарубіжних науково-дослідницьких проєктах, мобільності тощо – завідувач кафедри, відділ ЗВО, якому доручено організувати міжнародну діяльність, постійно. 6.3. Розміщувати на сайті університету рейтинги НПП, при проведенні конкурсних процедур і визначення наукових керівників аспірантів звертати увагу на результати рейтингування – завідувач кафедри, адміністрація ЗВО, постійно. 6.4. Сприяти впровадженню результатів новітніх наукових досліджень НПП в освітній процес – усі викладачі ОК, гарант ОНП, постійно.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

7.1. Рекомендовано відкоригувати матеріали сайту, актуалізувати інформацію – відповідальний за роботу сайту ЗВО, до початку наступного навчального року. 7.2. Продовжити роботу ЗВО щодо створення достатніх нормативних і фізичних умов для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами – постійно.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

8.1 Зробити прозорою політику в сфері забезпечення якості закладу вищої освіти. – розташувати Політику в сфері якості на сайті ЗВО з простим доступом (в один клік) – адміністрація ЗВО, квітень 2024 р. 8.2. Вдосконалити анкети, які використовують для опитування стейкхолдерів програми, передбачити перевірку якості анкет для забезпечення надійності та об'єктивності результатів – травень, завідувач кафедри, гарант. 8.3 Удосконалити механізм залучення здобувачів, роботодавців, академічної спільноти до обговорення результатів моніторингу функціонування ОНП. Зробити прозорими результати опитування здобувачів щодо якості викладання - завідувач кафедри, гарант програми, не рідше раз на рік. 8.4. Удосконалювати механізми збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОНП – завідувач кафедри, гарант, постійно. 8.5. Посилювати участь ради молодих вчених у вирішенні всіх питань в освітньому процесі за ОНП – постійно.

Критерій 9. Прозорість та публічність

9.1. Рекомендувати своєчасно оприлюднювати інформацію про ОНП, а саме відповідний проєкт з метою отримання зауважень та пропозицій стейкхолдерів, привести інформаційні матеріали на сайті у відповідність до реального стану речей - завідувач кафедри, гарант, постійно. 9.2. Своєчасно оновлювати усю інформацію стосовно ходу реалізації ОНП, освітнього процесу в ЗВО, тримати розміщені матеріали в актуальному стані - завідувач кафедри, гарант, постійно.

Критерій 10. Навчання через дослідження

10.1. Запровадити практики проведення наукових конференцій за тематикою сфери професійної освіти – гарант, бажана періодичність – раз на рік. 10.2. Посилити міжнародну наукову активність здобувачів, а також їхню публікаційну активність у фахових, зарубіжних і наукометричних виданнях задля виконання умов допуску до захисту дисертацій під час навчання в аспірантурі (Постанова КМУ від 12 січня 2022 року № 44 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії»).

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ШИНКАРУК ОКСАНА АНАТОЛІЇВНА